

Ibi : Nam de eo libro, qui penitentia Salomonis.

111 De quo mentio est apud disputantes de salute, vel damnatione Salomonis : quæstio quidem à pluribus exagitata, ut videre est apud Salian, *Anal. Ecclesiasticor. tom. 3. anno mundi 3058. à n. 3.* ubi triplicem classem authorum singulos referens constituit. Primam eorum qui, expensis utrimque rationibus, in ambiguitate resident ; his accedit Cornel. à Lapide *sup. Proverb. Salomon. cap. 30. versic. Sexio*, ubi ait, divinâ providentiâ nos latere. Torniiell. *Anal. anno 3059.* ubi quod ita sentiunt majoris autoritatis DD. Secundam asseverantium Salomonem in æternum periisse, quod fusè probat Philipp. Abb. Præmonstratens. *tract. de damnat. Salomon.* Tertiam benignius sentientium, illum per penitentiam gratiâ Divinâ restitutum è vita migrasse, cui sententiâ cum plebisque subscribit Salian, *sup. num. 25.* Verùm & Cornel. à Lapide *sup.* refert ex Pineda, nuper in monte Eliberitano laminam esse inventam, ubi de Salomone lingua Mozarabum sic scriptum extabat : *Et flevit scelus suum vehemènti fletu, & condonatum est ei.* De cuius scripturæ fide ambigitur, ut Cornelius ait.

SUMMARIUM

- 1 Leges Hispana Partitarum cur condita.
- 2 Temporis mentio fieri debet in initio cuiusque operis.
- 3 Alfonso Rex fuit earum legum conditor.
- 4 Quis ex Regibus hujus nominis eas constitutiones ediderit.
- 5 Quare Sapiens cognomen meruerit, & qua opera ejus nomine in lucem prodierunt.
- 6 Leges Partitarum quando promulgata, usque receptæ.
- 7 De essentia legis non est temporis adscriptio.
- 8 Quo anno Rex Ferdinandus III. obiit, illic Alfonso successerit.
- 9 Alfonso in Regem Romanorum electus est.
- 10 Quando decesserit.
- 11 Annus hodie communiter inchoatur à Calendis Januariis.
- 12 De temporis computatione quoad Partitarum leges.
- 13 De triplici annorum dinumeratione.
- 14 Varia annorum supputatio olim apud Romanos.
- 15 Varia annorum computatio apud diversas Gentes.
- 16 De computo annorum apud Hebræos.
- 17 Annus solaris quantum excedat lunarem.
- 18 Duplex anni initium Hebræis.
- 19 De mensibus Hebræorum.
- 20 Diluivium universale quando contigerit.
- 21 Qui annorum computus magis receptus.
- 22 De mundi ætatibus.
- 23 Valde discrepant Scribentes dum annos ab orbe condito dinumerant.
- 24 Christus quoto anno à mundi creatione ortus.
- 25 Excessus inter diversas annorum computationes.

- 29 Errores Chronologia, quæ est in proœmio legum Partitarum notantur, & corriguntur.
- 30 Quam Chronologiam observaverint legum Partitarum compilatores.
- 31 Orbis quo anni tempore creatus sit.
- 32 Quid senserit Rex Alfonso in dicta Chronologia.
- 33 Quo anni tempore universale diluivium cœperit, ac cessaverit.
- 34 Annus apud Hebræos non semper eadem die incipiebat.
- 35 Menses Macedonici.
- 36 Quid visum fuerit Regi Alfonso circa tempus diluivii universalis.
- 37 Nabuchodonosor quando regnum adeptus.
- 38 Philippus Rex Macedonum quo tempore regnare cœperit.
- 39 Alexander Magnus quando successerit in regnum.
- 40 De Era Casaris.
- 41 De Arabum era.

De Chronologia, quæ est in proœmio legum Partitarum.

CAPUT XVIII.

Inter cætera, quæ inducere Regem Alfonso, & ejus antecessorem Ferdinandum ad edendas leges, quas Partitarum nuncupamus, id præcipuum cenfetur, ut Romani Imperii subjectio penitus aboleretur, omni dominationis vestigio deleto: etenim legum observatio subditis duntaxat incumbit, quæ in exemptos frustra feruntur, l. 12. tit. 1. part. 1. l. fin. §. Si enim, C. de legib. Unde in l. 6. tit. 4. part. 3. cavetur, ut per illas leges, & non per alias causâ judicialiter decidantur, ubi Gregor. Lop. *gloss. 2.* animadvertit, id libertatis gratiâ constitutum, addens olim apud Hispanos capitis pœnam stabilitam esse in eum, qui Tribunalibus Imperatorum leges allegaret. Sic Romani ut Regum potestatem omninò extinguerent, leges Regias abrogarunt, l. 2. §. 1. ff. de origin. Jur. Sed ne, ut illi, Hispani incerto jure, aut consuetudinibus uterentur, leges proprio idiomate exaratas edi oportuit: quod opus egregium inchoavit Rex Ferdinandus, ejusque filius Alfonso perficit, qui etiam eadem fortè ratione instituit, ut in Regiis diplomatibus, tabulisque publicis usus linguæ Latinæ cessaret, qui antea frequentabatur, ex quo literarum imperitia Hispanos invasit. Spondan. *in continuat. Annal. Baron. anno 1284. n. 1.*

Ibi : Ut planè omnibus foret perspicuum.

Ut operis antiquitas futuris sæculis innotescat, 2 expedit ut tempus, quo conficitur, exprimat, quemadmodum sacer Historiographus Moyses orbis creationem describens, à tempore exorditur, & qua die singula Deus ediderit, adnotavit, *Genes. cap. 1. in principio Evangelistæ itidem dum Christi opera enarrant, de tempore mentionem sibi faciunt.*

Ibi:

Ibi : Opus illud editum fuisse à Rege Alfonso.

3 Alfonso suum conditorem ipsæ leges Partitarum prædicant apertissimè, sed & septem literæ, quibus primi tituli Partitarum inchoantur, Alfonso nomine simul junctæ exprimunt. Idem constat ex l. 1. *Tauri*, quæ est lex 3. tit. 1. lib. 2. *Recopilat.* & observant Greg. Lop. *in prolog. Partit. gloss. 7.* Montalvus *ibidem, verb. Don. Alfonso*, Bobadilla *in Politic. lib. 1. cap. 10. n. 35. vers. Don. nuestra España*, Cevall. *de cognit. per viam viol. gloss. 18. n. 15. vers. Alfonso X. Ricus lib. 3. Reg. Hispan. Carrill. Annal. anno 1284. Theat. vitæ hum. lib. D. pag. 391. Garibay Hist. Hispan. lib. 13. cap. 9. vers. En este mismo ano. Illescas Hist. Pontif. tom. 1. lib. 5. cap. fin. vers. D. Alfonso.*

4 Hunc Regem Alfonso quidam nonum, quidam decimum, & alii undecimum dicunt, ut advertit Garibay *sup. cap. 7. Bobadilla ubi proxime*: quæ varietas in ipsarum Partitarum editionibus reperitur, sed frequentius decimus vocitatur. Fuit filius Ferdinandi III. cognomine Sancti, cui in regno Castellæ ac Leonis successit. Spond. *ubi sup. an. 1252. num. 9. Garibay d. cap. 7. Gualter. in Chronog. sac. 13. pag. 679. Carrill. anno 1252. Theat. vitæ hum. lib. M. pag. 99. Greg. Lop. & alii pronuper dati.* Natus est ex conjugè Ferdinandi Beatrice, filia Regis Portugalliæ Dionysio. *Theat. vitæ human. ubi proxime, Carrill. sup. Marian. lib. 13. cap. 8.*

5 Sapiens Alfonso cognominatus est, quia admodum literarum studiosus, & peritorum operâ usus edidit volumen Fori legum, leges Partitarum, Historiam Hispaniæ ad tempus usque patris sui, & tabulas Astronomicas, quæ vulgò Alfonso nuncupantur. Greg. Lop. & ceteri Jurisperiti prælaudati. Spondan. *sup. & anno 1284. n. 1. Montal. sup. for. leg. in princip. Garibay d. vers. En este mismo ano, Theat. vitæ human. lib. D. pag. 391. Illescas sup.*

6 Est tamen observandum, Partitarum leges, est à Rege Alfonso X. editæ dicantur, non tamen ejus nomine promulgatas, nec usu receptas esse usque ac tempora Regum Catholicorum Ferdinandi V. & Elizabethæ, à quibus illis legum vis, & autoritas tribuitur, l. 1. *Tauri*, quæ est lex 3. tit. 1. lib. 2. *Recopilat.*

Ibi : Cæptum autem anno quarto.

7 Greg. Lop. *in prolog. Partitar. gloss. 23.* circa hujusmodi temporis mentionem observat ex Baldo, non esse de substantia legis vel statuti, ut tempus, quo conditur, apponatur: quod comprobatur ex plurimis legibus Codicis, quæ sine die & Consule existunt: Quavis in publicis instrumentis ad validitatem temporis appositio desideretur tam de jure communi, quam Regio Hispaniæ, l. 54. tit. 18. p. 3. ubi Greg. Lop. *gloss. 2. l. 13. tit. 25. lib. 4. Recop. D. Covar. Practicar. cap. 20. num. 2. Parlador. quotidianar. lib. 2. cap. 20. num. 1.* quod in Chirographis, seu privatis instrumentis necesse non est, cum tabernam, §. idem *quæsit*, ff. de pignor. D. Covar. Panormitan. & Tiraquell. apud Parlador. *sup. cap. fin. §. 5. n. 6. & 7.*

Ibi : Ferdinandus tertius pater Alfonso.

Obiit Ferdinandus tertius Hispali, quam à Saceracenis recuperaverat, die Jovis Trigesima Maii, anno 1252. Spondan. *eo anno, num. 9. Carrill. eod. anno, Garibay sup. cap. 6. in fin. ac die sequenti in eadem civitate Alfonso solemniter patri suffectus est, ut ex aliis refert. Garibay cap. 7. in princ. quod annum omnes conveniunt, eum regni suscepisse clavum anno Christi 1252. ut præter hæc laudatos observant Raynald, in continuat. Annal. Baron. tom. 13. anno 1252. num. 32. Cevall. sup. Theat. vitæ hum. lib. M. pag. 99. Illescas d. cap. fin. vers. Don. Fernando, Marian. d. cap. 13.*

Alfonso in Regem Romanorum electus est, unde Imperator aliquando vocatur, sed imperiali diademate non est insignitus; nam cum ad id ex Hispania profectus cum exercitu fuisset, inter itinerandum se deceptum agnovit, & rediit Garibay *d. lib. 13. cap. 8. & de hujusmodi electione testantur dati supra, n. 3. & Marian. Hist. Hisp. lib. 13. cap. 10. & 22.*

Idem Rex in fata concessit anno 1284. die 21. Aprilis, cui successit Sancius IV. ejus filius, Bravus cognominatus, Garibay *cap. 16. & seq. Spond. anno 1284. n. 1. & 2. Cevall. d. gloss. 18. n. 15. vers. Sancho quarto, Theat. vitæ hum. lib. M. pag. 99. Marian. Hist. Hispan. lib. 14. cap. 7. & 8. Carrill. supra, anno 1284.*

Ibi : Quod nos scripsimus lib. 1. variar. cap. 12.

Ubi nonnulla prænotavimus circa anni initium *num. 10.* & ibi usu apud Hispanos pro temporum varietate recepto. Verùm hodie apud omnes gentes, quæ moribus, ac legibus politicè reguntur, annus à Calendis Januariis inchoatur. Unde Baronius, & post eum Spondan. *in Epitome, anno 34. num. 88.* & alibi, profitetur se more majorum annos à Calendis auspiciari, Gutier. *de gabell. q. 143. n. 4.*

Circa computationem Regis Alfonso quoad initium sui principatus, illud compertum est, annorum principium à Calendis Januariis constituisse, quia si ab Incarnatione Domini auspiciaretur, non poterant supra annos 152. dies labi, cum à die 25. Martii ad 31. Maii, quo Alfonso regnare cœpit, 67. dies dinumerentur duntaxat. Similiter si computaretur à die Dominicæ nativitatæ, dies 157. aut 158. præterierunt usque ad ultimam diem Maii. Constat igitur Alfonso Regem annos à prima Januarii die auspiciatum, quod tunc temporis in Hispania observari præmissimus supra *lib. 1. cap. 12. num. 10.* Sed adhuc superest dubium, quia à Calendis Januarii usque ad diem 31. Maii, 150. dies intercedunt, & hoc manifestè apparet, cum Rex asserat, ultra annos, 150. dies lapsos juxta Eram Casaris usque ad initium regni sui: anni autem Casaris qui Juliani dicuntur, à Calendis Januarii incipere, nemini dubium est: Cur ergo dicitur in prologo Partitarum, de quo agimus, secundum Eram Incarnationis initium regni contigisse 152. diebus supra 1251. annos? Quid in causa fuit, ut duo adderentur dies computationi juxta Casaris Eram, si utraque ab eodem die incipit: Hujus discriminis ratio me præterit, nisi ad depravatam textus literam confugiatur.

Verf. *Ceterum in eadem praefatione.*

- 13 Baronius, & ex eo Spondan. in *Apparat. ad Annal. Ecclesiastic. num. 36.* praemitti, quodam Ecclesiam, ac Sanctos Patres, quorum plures recenset, in computatione annorum septuaginta Interpretum sententiam amplecti. Est autem triplex annorum computus ab orbe condito, nempe LXX. Interpretum Hebraeorum, & Origenis ac Eusebii, ut videre est apud Ant. Cont. in *Chron. canon.* ubi quantum discriminis inter eos reperitur, apparet. De hoc paulo inferius D. Covar.

Ad Num. 1.

- 14 Triplex apud Romanos fuit annorum supputatio; ut D. Covar. obiter admonet; etenim Romulus jam ab urbis primordiis annos instituit singulos ex 304. diebus, quos in decem menses in hunc modum distribuit. Martius, à quo exordiebatur annus 31. continebat, Aprilis 30. Majus 31. Junius 30. Quintilis 31. Sextilis 30. September 30. October 31. November 30. December 30. licet alii existiment Romuleum annum in duodecim menses sectum ex 355. diebus constituisse.
- 15 Sed cum praefata Romuli institutio nec solis cursus, nec lunae rationibus conveniret, contingebat, ut frigus aestivis mensibus, & contra aetas hyemalibus adveniret. Haec Numa corrigere conatus annum ad duodecim menses protelavit, inter quos 355. dies divisit, novos menses vetustis proponens, & Janvarium anni initium constituens, qui quidem 29. dies complectebatur, Februarii 28. Martius 31. Aprilis 29. Majus 31. Junius 29. Quintilis 31. Sextilis 29. September 29. October 31. November 29. December 29. quos duodecim menses totidem lunationibus aequè respondere Numae visum est. Temporum tamen lapsu Romani Graecos imitati quibusdam intercalationibus utebantur, ut annum Numae solis cursui adequarent, unde subsequebantur absurda: quapropter Julius Caesar decem dies veteri anno ac quadrantem adjiciens, annum ab eo Julianum dictum instituit 365. dies ac quadrantem continentem; nam tantum temporis labebitur dum sol circuit Zodiacum, & ad signum è quo exit, regreditur, quod jam antea Aegyptiis compertum erat. Ex quadrante unus dies singulis quadrienniis efficitur, qui ultimo quadrienni anno intercalatur, & adjicitur ante quinque postremos dies Februarii, & bissextus nuncupatur & annus in quem incidit Bissextilis: quod similiter & nunc observatur. Ita cum pluribus Joan. Rosin. de *antiquitatib. Romanis lib. 4. cap. 1. à princip. Læl. Gyrald. lib. de anno, mensib. & dieb. Ald. Manut. lib. 1. de quaest. per epistol. epist. 1.* Cornel. à Lapid. *sup. Exod. cap. 12. vers. 1. §. Ubi obiter, Salian. Annal. Ecclesiastic. tom. 4. anno 3342. num. 2.* Theat. vitæ hum. *lit. A, pag. 460. vers. Romulus, & vers. Numa, Ovid. lib. 1. Fastor. ubi ita canit.*

*Tempora digereret cum conditor urbis in anno,
Constituit menses quinque bis esse suo.
Martis erat primus mensis, Venerisque secundus:
Hac generis princeps, ipsius ille pater.
Tertius à senibus, juvenum de nomine quartus,
Qua sequitur numero turba vocata fuit.
At Numa nec Janum, nec aristas praeteris unbr as,*

Mensibus antiquis, praeposuitque duos.

Circa praemissata annorum institutionem admonendi sumus, esse controversum, an Romulus in duodecim menses annum distribuerit, ut videre est apud Salian. & Rosin. *ubi proximè.* At quomodo-cunque sit, ea Romuli distributio brevi sublata est, quia Numa anno sui Imperii 3. & ab urbe condita 41. annum aliter, ut dictum est, digessit. Salian. *ibidem*, qui ita perstitit usque ad annum mundi 4009. Urbis condita 708. aut 709. Caesaris 4. qui fuit primus Julianus. Salian. *tom. 6. anno 4009. n. 1.* Theat. vitæ hum. *sup. vers. Numa, & usque ad tempora nostra ubique gentium in usu est.* Tamen Julianum annum emendavit Augustus anno mund. 4046. Salian. *eo anno, n. 2. & 3. tom. 6.* Theat. vitæ hum. *lit. A, pag. 461. Rosin. d. cap. 1. vers. Sed hunc quoque errorem, quoniam Sacerdotum incuria bissextus perperam intercalabatur, non anno ultimo quadrienni cujusque, sed sequenti, idèdque Imperator jussit; ut duodecim annis proximis futuris nullus intercalaretur dies ex quadrantibus.* Tandem Gregorius XIII. Pontifex annum reformavit, erroremque ex cursu solis provenientem, novo Calendario edito, sustulit detrahens mensi Octobris anni 1582. decem dies, ita ut dies quintus numeraretur, de quo in l. 11. tit. 15. lib. 5. *Recopilat.* Theat. vitæ hum. *suprà, pag. 467. Illefcas Hist. Pont. tom. 3. in Greg. XI 11. cap. 62. Tornicell. Annal. praefat. n. 11.*

Ibi: *Tamesi varia fuerit apud plerasque gentes annorum ratio.*

Multifariam annus institutus fuerat quondam apud diversas gentes, tum quoad initium, tum quoad dierum numerum, ut videre est apud Corn. à Lapid. *d. vers. Ubi obiter, Tornicell. Annal. princ. die 6. n. 41.* Theat. vitæ hum. *lit. A, ex pag. 459. Et lit. M, pag. 418.* cum aliis. Athenienses annum auspicabantur à solstitio, aetivis, Afiani ab æquinoctio autumnali, Arabes & Damasceni ab æquinoctio verno, Romani ante Numam ab eodem æquinoctio, post Numam à meridie Calendarum Januarii, ex Julio Caesare à media nocte ante Calendarum, ut habetur in Theat. vitæ hum. *d. pag. 459. & ita hodie observatur.* Aegyptii à Mense Thoth, qui nostro Septembri convenit: Persæ à mense Fordimech, Theat. vitæ human. *lit. M, pag. 418.* Omnes ferè annum in duodecim menses solares aut lunares distributum habebant, sed quoad dierum numerum discrepabant. D. Hebraeis latius statim differetur. Illud est observandum, annos ante diluvium nostris aequales ferè fuisse ut probat Tornicell. *anno 131. n. 5. & anno 1656. n. 24. & 25. qui d. n. 6. ait, annum apud Arcadas trimestrem, apud Aegyptios quadrimestrem esse.*

Ibi: *Sed & apud Hebraeos annus solaris erat.*

De anno Hebraeorum erudite suo more differit Salian. *tom. 2. anno 1544. à num. 91.* Constat igitur annus Hebraicus ex 365. diebus, & duodecim mensibus, qui menses totidem lunationibus respondebant. Sed quoniam luna cursum suum peragit diebus 29. horis 12. & 793. particulis horæ, quæ 1080. particulas continet, lunaris annus 354. diebus conficitur, quibus undecim dies adjugebantur ab Hebraeis, ut solari anno

anno aequaretur, qui secundum Aegyptios 365. dies habet, ex his undecim diebus mensis unus efficiebatur nomine Veadar, id est secundus Adar, quia ultimus mensis Hebraeorum Adar appellabatur. Cornel. à Lapid. *ubi sup. dict. vers. 2. in princip. 7.* qui ultimo cujusque trienni anno in fine adjugebatur, qui embolismaris dicitur; sed tres dies saltem restabant, nam menses Hebraeorum ferè alternatim 29. aut 30. dies habuere, qui 30. continebant, pleni; qui 29. deficientes & cavi vocabantur. Salian. *ubi sup. & schol. 7. ad eundem ann. & anno 2545. num. 4.* Cornel. à Lapid. *loc. praefat. Mariana de die mari. Christi, Theat. vitæ hum. lit. A, pag. 460.*

- 18 Ex quibus discerni poterit, quomodo exaudiri debeat D. Covar. dum docet, Hebraeorum annos fuisse solares, qui 365. diebus terminantur. Salian. *d. schol. 7.* illisque usi sunt Persæ, Assyrii, Chaldaei, & Aegyptii, qui singulis ex duodecim mensibus 30. dies consignant, & quinque reliquos in fine extremi mensis addiderunt. Theat. vitæ hum. *ubi proximè.* At Hebraei in anno auspicando, ac totius ejus periodo ad lunæ motu respiciebant, cujus cursu duodecies peracto, annus absolvebatur, & sic 354. diebus, horis 8. particulis 876. Salian. *d. schol. 7.* qui sanè lunaris est annus. Et hæc de annis communibus; illi verò, qui embolismares erant habentes tredecim lunationes, saltem 338. dies comprehendebant. Salian. *anno 2544. num. 93.* quare solarem non parum excedunt, unde nullus Hebraeorum annus constat 365. diebus, ut possit solaris nuncupari. Tamen si anni penduntur ad triennium reduci, dici quodammodo solares possunt; nam per adjunctionem mensis Veadar ad solis cursum reducuntur, etsi cum aliquo discrimine, qui tres anni solares efficiunt 1095. dies, & triginta septem lunationes triennii Hebraici producant 1092. dies, 15. horas, 181. particulas, cui duntaxat defunt dies duo, horæ octo, particulae 899. ut triennio solari omnino respondeat. Et hoc lessu annos Hebraeorum solares dici absurdum non est, quia si inter tres annos dividantur dies lunationum 37. quisque ferè 365. dies complectetur. Sed annos Hebraeorum lunares vocant Salian. *tom. 1. anno 1656. n. 6.* Cornel. à Lapid. *sup. exod. cap. 12. vers. 2.* Tornicell. *sup. anno 2544. n. 9.*

Ibi: *Auc octavo quoque anno tres menses.*

- 19 De hoc embolismo, seu intercalatione mensium octavo quoque anno, consule Theat. vitæ hum. *ubi proximè, Salian. d. schol. 7.* ubi fusè de pluribus embolismis Hebraeorum.

Ibi: *Quia solaris annus lunarem excedit.*

- 20 Si vera sunt, quæ ex Saliano hucusque tradidimus de diebus quibus luna suam conficit periodum, & consequenter de numero dierum anni lunaris, hæc sententia evidenter est veritati contraria; quia lunaris annus 8. horas, & 876. particulas præter 355. dies habet, quæ ex undecim diebus, & quadrante detrahi debent: ideoque Salianus *d. schol. 7.* aliter supputans ait, solarem annum majorem esse lunari 11. diebus, horis 21. particulis 204. Præterea est animadvertendum, quod ex Petavio asseruimus *suprà, lib. 1. cap. 12. num. 8.* annum tropicum, seu solarem minorem esse Juliano, & qui illo utebantur quadrantem minimè computarunt ante Julii Caesaris institutionem, sed

365. dies tantummodo. Theat. vitæ hum. *dict. pag. 460. vers. Aegyptii.* Unde excessus anni à D. Covar. traditus, ad annum Julianum referebatur, sed adhuc ex *suprà* dictis verus non est.

Ibi: *Hujus verò anni initium.*

Duplex initium anni Hebraeis fuit, primò enim illum auspicabantur ab æquinoctio autumnali, à mense scilicet Tisri, qui in nostrum Septembrem, incidebat, aut in Octobrem pro parte. Verbum autem Tisri, Chaldaicè initium interpretatur, huncque usum dum in captivitate fuerunt, ab Aegyptiis mutuatum observarunt Israëlita, sed adveniente libertatis tempore jussi sunt ut annum à mense Nisan inchoarent, *Exod. cap. 12. vers. 2. his verbis Mensis iste (id est, Nisan) vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni.* Quod præceptum est anno mundi 2544. atque ita ex tunc facer annum exordiebatur à Nisan quoad festorum celebritate, & alia quæ ad cultum divinum spectabant. Tamen quoad commercia & profanos usus Tisri mensis primus celebrabatur. Salian. *tom. 2. anno 2544. n. 91.* Cornel. à Lapid. *in d. cap. 12. Exod. Theat. vitæ hum. lit. M, pag. 418. & pag. 420.* Tornicell. *in Annal. princip. die 6. num. 41.* Alia divisio anni Hebraeorum reperitur in historicum scilicet, & politicum sive æconomicum; ille exordiebatur à plenilunio proximior verno æquinoctio, & per ipsum series annorum Hebraei numerabant, & notabant historias: hic, id est politicus, incipiebat post messem, & vindemiam collectam, à prima die mensis septimi anni historici. Ita habetur apud Theat. vitæ hum. *lit. A, pag. 460. in princip.*

Ibi: *Unde Nisan primus mensis Hebraeorum.*

Mensis Nisan, partim incidebat in nostrum Martium, partim in Aprilem regulariter: poterat tamen toto elapso Martio incipere secundum varietatem lunationum. Salian. *ubi proximè n. 96.* Tornicell. *ubi proximè, Theat. vitæ hum. lit. A, pag. 459.* nam annus Hebraeorum, & consequenter mensis iste inchoabatur à plenilunio propinquo æquinoctio verno, quod advenit cum sol in arietem ingreditur. Salian. *ibidem, Cornel. à Lapid. sup. Theat. vitæ hum. ubi nuper, & lit. M, pag. 418.* Nomina mensium Hebraeorum habentur apud Cornel. à Lapid. *vers. In mensibus anni, Salian. anno 2544. num. 93.* Theat. vitæ hum. *lit. M, pag. 418. & pag. 420. cum sep. ubi late de singulis, Corill. Annal. sol. 9. vers. Adam Tornicell. anno 2544. num. 12.* Sunt autem hæc, suo ordine servato, Nisan, Fiar, sive Zio, Siuvan, Tammuz, Ab, Elul, Bul, Cefcauleu, Huet, Sabbath, Ador, Veadar, qui mensis decimus tertius, sicut *suprà* prænotatum relinquitur.

Ibi: *Ex quibus deducitur, Hebraeos.*

Vide *sup. num. 18.*

Ibi: *Est & hac temporum ratione observandum.*

De quo *suprà, num. 13. & Aaron. in apparatus, num. 118. ubi Spondan. n. 36. Tornicell. in praefat. Annal. ex n. 8.* Ibi